

S. Andreas – 13de Zondag door het Jaar – 2 juli 2023

Alle leven even kostbaar

Inleiding

Het evangelie klinkt nogal radicaal vandaag: "Wie zijn vader of moeder, zoon of dochter, meer bemint dan mij, is Mij niet waard;" die zit dus fout. Die woorden roepen weerstand op. Is dat vreemd? Hebben we juist geen zorg te dragen voor goede verhoudingen in de familie? Toch wil ik ontdekken, wat de evangelist Matheus zegt.

Overweging

Twee berichten in een paar dagen tijd: Op 20 juni schreef Abdelkader Benali in Trouw over het schip dat met 500 mensen gezonken is voor de Griekse kust; en dat er waarschijnlijk honderden doden zijn. Hij zegt: 'Als dit Europeanen waren, zouden in de Europese hoofdsteden de vlaggen halfstok hangen, condoleance registers worden getekend, een dag van nationale rouw afgekondigd'. Tweede bericht: Op 24 juni, vier dagen later dus, vergaat de onderzeeër Titan vlakbij het wrak van de in 1911 gezonken Titanic; de vijf opvarenden zijn dood. De nieuwslezer verwacht dat in Engeland, Pakistan en Frankrijk rouwregisters zullen worden getekend voor die vijf.

Wat lees ik in deze berichtgeving? De vijf levens in de onderzeeër (ze hebben een blanke huid en zijn rijke miljonairs) blijken kostbaarder te zijn dan de vijfhonderd in het schip voor de Griekse kust; die hebben bijna allemaal een donkere huid en zijn mensen die armoede ontvluchten en toekomst zoeken voor hun kinderen. Rijk krijgt aandacht, heel veel; arm niet of nauwelijks.

Ik betrap mij erop, dat ik zo gemakkelijk meega in dit denkpatroon, dat ik dit soort berichten bijna gewoon ben gaan vinden; om niet te zeggen, afgestompt raak: we kunnen ze toch niet allemaal opnemen, die gelukzoekers, zo noemen we ze toch; ons land is vol, ze zijn uit op onze verworvenheden waar wij zo hard voor gewerkt hebben, en we halen veel criminelen binnen, etc.

Er zijn profeten nodig om ons scherp te houden, om ons te laten zien dat we verschil maken tussen rijk en arm, en waarom we dat doen; dat niet alleen ons denken maar ook ons gedrag alles te maken heeft met: ons eigen belang veilig stellen, met eigen lijfsbehoud voorop stellen. Zouden daarom de lezingen vandaag spreken over 'een profeet opnemen in je huis', over een profeet opnemen in je binnenste, in je denken, in je hart? In de evangelielezing klinkt hetzelfde: zesmaal het woord 'opnemen'. 'Wie u opneemt, wie mij opneemt, wie een profeet opneemt, wie een deugdzaam mens opneemt, wie een van deze kleinen opneemt... een belangrijk woord dus: opnemen, gastvrijheid. De eerste lezing illustreert het, letterlijk. Het is een geliefd gegeven in de bijbel; het verhaal van Abraham en Sara, die drie vreemdelingen op bezoek krijgen, is bekend; zij halen alles uit de kast om hen gastvrij op te nemen; en wat gebeurt? Een kind wordt hun aangezegd, toekomst, zegen. De eerste lezing vandaag vertelt hetzelfde: de

sunamitische vrouw bouwt een kamertje om de profeet gastvrij te kunnen opnemen; en wat gebeurt? Een kind wordt haar aangezegd, toekomst dus, zegen.

Een profeet staat voor iemand, die een boodschap heeft die mensen niet graag horen, die tegen de stroom/massa ingaat, die ons gedrag toetst aan de kernboodschap van de Thora, aan liefde. Dat is toch ook wat Jezus, in Matth. 25, zegt over onze relatie met al die kleine onopvallende mensen om ons heen; met arme mensen, met mensen die honger lijden; met mensen die uit een ander land gevlucht zijn en tussen ons in wonen; met mensen die door ziekte of ouderdom niet meer mee kunnen; met mensen die alleen en eenzaam in het leven staan, weduwen en wezen; met mensen die in de gevangenis zijn geraakt, waardoor zichzelf en hun gezinnen voor de rest van hun leven getekend zijn.

Een simpele boodschap, heel radicaal, die zelfs de relatie met ouders, met familie, met burens en vrienden, onder druk zet; want zó wil ik het evangelie vandaag verstaan: "Wie meer houdt van zijn vader of moeder, van zijn zoon of dochter, dan van Mij, is Mij niet waard?" Met andere woorden: Het hulpgeroep van kleine mensen gaat boven alles; liefde gaat boven alles; strijd tegen onrecht dat kleine mensen wordt aangedaan is boodschap van de bijbel.

Liefhebben betekent niet dat je de vreemdeling moet omarmen; niet dat je warme gevoelens moet koesteren. Maar het betekent wél dat hij/zij recht heeft op brood en kleding, op de elementaire levensbehoeften; de vreemdeling liefhebben betekent: in leven laten, hen het leven gunnen, dat toch het meest kostbare mensenrecht is, hen tot recht laten komen.

De verleiding is groot om ogen en oren en hart te sluiten voor dat geroep dat van buiten op ons af komt. Als parochiegemeenschap mogen we niet inslapen, niet afstompen; we moeten ons afvragen, waarom in onze wereld, in de media, sommige levens minder recht lijken te hebben op hulp en bescherming. Wij mogen daar niet in meegaan, we mogen nooit accepteren dat de waarde van een mensenleven afhankelijk is van huidskleur, status, privileges, macht, rijkdom?

De tegenstelling in de media tussen de rijke vijf op de onderzeeër en de vijfhonderd armen op de gezonken boot voor de Griekse kust is opvallend. Zou het een antwoord zijn (ik heb deze gedachte al hier en daar laten vallen) om een zwarte wimpel te maken, en deze - als er weer zo'n ramp plaats vindt in de Middellandse zee - te laten wapperen naast onze driekleur hier bij de kerk? Om te getuigen van onze solidariteit en medeleven? Immers: "Een kerk, die niet dient, dient tot niets".

Beste mensen, ik had hier mijn overweging willen eindigen, maar gisteren is onze Mattie Dohmen gestorven, u allen welbekend; daarom dit tot slot: Het leven van Mattie is even kostbaar, even geliefd, als het leven van Max (Verstappen) of van Messi, die dure Argentijnse voetballer. Zó denkt God, zó denkt Jezus, zó wil ik ook denken. Amen.